

## บทที่ 5

### สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะตามสายงานบริการของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะตามสายงานบริการที่เป็นจริงและที่ความต้องการพัฒนาของบรรณารักษ์และกิจกรรมที่ความต้องการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ บรรณารักษ์ หรือนักเอกสารสนเทศ และเจ้าหน้าที่

เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สมรรถนะตามสายงานบริการของบรรณารักษ์

ตอนที่ 3 การพัฒนาสมรรถนะตามสายงานของบรรณารักษ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยส่งแบบสอบถามไปให้ตอบ 193 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 171 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.60 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการประมวลผลผลการวิจัยสามารถสรุป และอภิปรายผลได้ดังนี้

## สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สมรรถนะตามสายงานบริการของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11-15 ปี ขึ้นไป โดยบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานหน้าที่ในฝ่ายบริการโดยตรง

2. จากผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาสมรรถนะตามสายงานบริการที่เป็นจริงของบรรณารักษ์ห้องสมุด ซึ่งสามารถสรุปผลได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

2.1 สมรรถนะทางวิชาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องเกี่ยวกับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสามารถสอนผู้ใช้เข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ ที่ห้องสมุดของท่านจัดให้บริการมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 รองลงมา คือ การมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพทางห้องสมุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.92 และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย ความสามารถในการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนางานห้องสมุดน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.11

2.2 สมรรถนะส่วนบุคคล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านสมรรถนะในด้านที่เกี่ยวกับการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 รองลงมา คือ เรื่องเกี่ยวกับการมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพทางห้องสมุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.92 และการมีความสามารถทางด้านการสื่อสาร สามารถพูดฟังอ่านเขียนภาษาอังกฤษได้น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.06

3. จากผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาสมรรถนะตามสายงานบริการ ที่ต้องการพัฒนาของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1 สมรรถนะด้านวิชาชีพ พบว่า สมรรถนะที่ต้องการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพทางห้องสมุด และมีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.15 รองลงมา คือ มีความสามารถในการพัฒนาเครื่องมือช่วยค้น และการเข้าถึงสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.13 และมีการดำเนินการให้บริการสารสนเทศสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ขององค์กรน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88

3.2 สมรรถนะส่วนบุคคล พบว่า สมรรถนะที่ต้องการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับมีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.17 รองลงมา คือ มีความคิดอย่างสร้างสรรค์ ค้นหาโอกาสใหม่ หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และมีความเป็นผู้นำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 และการสั่งการตามอำนาจหน้าที่น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89

4. จากผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษากิจกรรมที่ใช้ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานบริการของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าระดับความสำคัญของกิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานของบรรณารักษ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาทางวิชาการในสายวิชาชีพและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 รองลงมาคือ การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในสายวิชาชีพและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.40 และการศึกษาต่อในประเทศ/ต่างประเทศน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.57

## อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะตามสายงานบริการของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ศึกษาสมรรถนะตามสายงานบริการที่เป็นจริงซึ่งสามารถอภิปรายผลได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.1 สมรรถนะทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะทางด้านการสอนผู้ใช้เข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ที่ห้องสมุดจัดให้บริการโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจกล่าวได้ว่ามาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาต้องการให้ผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างคุ้มค่าและการแนะนำสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในหลักสูตรรายวิชา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ฝ่ายงานบริการที่ต้องสอนผู้ใช้ให้สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ใช้รู้จักและเข้าใจบริการสารสนเทศ การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและกลวิธีในการค้นหาสารสนเทศ รวมทั้งการพัฒนาให้ผู้ใช้บริการมีความรู้และทักษะในการแสวงหาสารสนเทศได้ด้วยตนเองรวมถึงการใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ วิเคราะห์สารสนเทศที่หลากหลายทั้งที่น่าเชื่อถือและเชื่อถือไม่ได้ รวมถึงความสามารถในการถ่ายทอดสารสนเทศที่รู้หรือที่ได้รับให้ผู้อื่นทราบได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณิ จันทรศิริ (2550) ศึกษาเรื่อง สมรรถภาพและแนวทางในการพัฒนาสมรรถภาพบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า บรรณารักษ์มีระดับสมรรถภาพด้านความรู้ในระดับมาก และงานวิจัยของ ชีรพจน์ ภูริโสภณ (2549) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานการให้บริการได้รับการพัฒนา



ศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ด้วยการได้เข้าร่วมประชุมสัมมนา การฝึกอบรมการปฏิบัติงานจริง และการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือช่วยในการให้บริการ นอกจากนี้ยังมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนการทำงานในแต่ละสายงาน ทำให้สมรรถนะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.2 สมรรถนะส่วนบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมรรถนะในด้านที่เกี่ยวกับการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์บริการต้องทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ที่เน้นการทำงานเป็นทีม ต้องมีการยอมรับและการให้ความร่วมมือ การให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นทักษะส่วนบุคคลด้านหนึ่งที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงาน เพราะการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานรวมถึงการให้ความร่วมมือ สนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันส่งผลให้เกิดความราบรื่นในการทำงาน รวมทั้งการติดต่อประสานงานระหว่างบรรณารักษ์กับหัวหน้างาน บรรณารักษ์กับเพื่อนร่วมงาน และระหว่างบรรณารักษ์กับผู้ใช้บริการ ซึ่งแสดงถึงทัศนคติที่ดีของสมรรถนะส่วนบุคคลในด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยเหตุและผลเช่นนี้สามารถทำให้การทำงานเป็นทีม โดยปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลได้ทุกระดับทั้งต่อตัวบุคคล องค์กร และต่อผู้ใช้บริการซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่ดีที่สุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษราภรณ์ อัครนิธยานนท์ (2545) ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหาร และบรรณารักษ์ต่อความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ* ที่พบว่า สมรรถนะด้านความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ในการให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นด้วยอัธยาศัยไมตรี เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น และยกย่องชมเชยให้เกียรติผู้อื่นด้วยความจริงใจ พิสมัย พวงคำ (2551) ศึกษาเรื่อง *สมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น* ที่พบว่า สมรรถนะหลักเน้นการทำงานเป็นทีมทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันบรรณารักษ์ที่มีหน้าที่บริการเน้นการทำงานเป็นทีม เพราะต้องมีการจัดกิจกรรมภายในและภายนอกในการให้ความร่วมมือกับห้องสมุดต่างสถาบัน

2. ศึกษาสมรรถนะตามสายงานบริการที่ต้องการพัฒนา ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

2.1 สมรรถนะทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สมรรถนะทางด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพทางห้องสมุด และความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับมากเท่ากันทั้งสองด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้ทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เป็นความรู้และทักษะพื้นฐานที่บรรณารักษ์ควรมีเพราะจะช่วยให้บรรณารักษ์สามารถดำเนินงานหรือบริหารงานห้องสมุดให้เป็นไป อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสถาบันการศึกษาที่ให้บริการสารสนเทศส่วนใหญ่กำหนดมาตรฐานบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการสารสนเทศว่า ต้องมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ เช่น ความเคลื่อนไหวและการพัฒนาในวิชาชีพ บรรณารักษ์ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ความรู้ด้านงบประมาณและการเงิน การประเมินและวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้บริการเพื่อนำเสนอสารสนเทศแก่ผู้ใช้ ทักษะความรู้ด้านการสื่อสาร เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศนั้น บรรณารักษ์ควรมีความรู้เป็นอย่างดีในเรื่อง ความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศ ต้องติดตามข่าวสารการเคลื่อนไหวและการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความรอบรู้แหล่งสารสนเทศ มีความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ รวมถึงมีทักษะในประเมินและคัดเลือกสารสนเทศให้สอดคล้องกับภารกิจของสถาบัน มีทักษะการบริหารทรัพยากรสารสนเทศแต่ละชนิดให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า และตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีเทคนิคและแนวทางในการบำรุงรักษา อนุรักษ์ ซ่อมแซมทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกับห้องสมุดอื่น ๆ ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษราภรณ์ อัครนิชยานนท์ (2545) ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ และวรรณิ จันทศิริ (2550) ศึกษาเรื่อง สมรรถภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร*

ซึ่งพบว่า บรรณารักษ์มีสมรรถภาพในด้านความรู้ ทักษะและด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันการเปลี่ยนทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งช่องทางในการสื่อสารข้อมูลมีหลากหลายมากขึ้นทำให้บรรณารักษ์บริการจำเป็นต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงการให้บริการ ข้อมูลให้ดีที่สุดแก่ผู้ใช้บริการ ดังนั้นบรรณารักษ์บริการจึงมีความต้องการที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทั้งด้านความรู้ และทักษะที่จะนำมาใช้

2.2 สมรรถนะส่วนบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความสามารถทางด้านการสื่อสารสามารถพูด ฟัง อ่าน เขียนภาษาอังกฤษได้ มีมากที่สุด อาจเป็นเพราะบทบาทของบรรณารักษ์บริการสารสนเทศต้องปรับเปลี่ยนไปตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรม ภาษา เพื่อรองรับการให้บริการตามความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับเครือข่ายงานสารสนเทศทั่วโลก รวมถึงการสื่อสารกับผู้ใช้บริการ รวมทั้งทรัพยากรสารสนเทศที่มีจำนวนมากในปัจจุบัน นำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ อีกทั้งผู้ผลิตและจำหน่ายสารสนเทศส่วนใหญ่อยู่ในต่างประเทศซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร ดังนั้นหากบรรณารักษ์มีความรู้และทักษะทางด้านภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้เป็นอย่างดี ย่อมส่งผลในการปฏิบัติงานมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความสามารถทางการสื่อสารเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรกับองค์กร ระหว่างบุคลากรด้วยกันและช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จารุบล ทนศิริ (2550) ศึกษาเรื่อง *วิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก* ที่พบว่า สมรรถนะด้านทักษะความสามารถในการสื่อสารเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา พิมพกานต์ ไชยสังข์ (2546) ศึกษาเรื่อง *สมรรถนะของพนักงานในบริษัทที่ปรึกษาด้านบัญชีและการเงินแห่งหนึ่ง* ที่พบว่า ตัวแปรด้านการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรสามารถพยากรณ์สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคได้ และ บุษราภรณ์ อัครนิธิยานนท์ (2545) ศึกษาเรื่อง *ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ* ทางความสามารถด้านทักษะการสื่อสาร โดยผู้บริหารและบรรณารักษ์คาดหวังให้

บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ มีความสามารถทางด้านทักษะการสื่อสาร โดยการเป็นนักฟังที่ดี จับใจความเรื่องที่ใช้ถาม และตอบคำถามได้ถูกต้อง รวดเร็วทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบัน ข้อมูลสารสนเทศสามารถสืบค้นได้จากหลายช่องทาง ผู้ใช้บริการมีหลากหลายมีทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ที่เข้ามาศึกษาและทำธุรกิจ บรรณารักษ์บริการจำเป็นต้องมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามความต้องการ และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ศึกษากิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานบริการของ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของกิจกรรม ที่ใช้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานของบรรณารักษ์ พบว่า กิจกรรมด้านการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ในสายวิชาชีพและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก อาจกล่าวได้ว่าบรรณารักษ์ต้องการนำความรู้ข้อคิดเห็นจากการเข้าร่วมอบรมสัมมนา ซึ่งเป็นประสบการณ์ใหม่เพื่อที่บรรณารักษ์จะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับงานในฝ่ายของตนเองเพราะการประชุม สัมมนาวิชาการ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่น่าเสนอเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ ระหว่างตนเองกับผู้เข้าร่วมประชุม ความคิดเห็นข้อมูลความรู้เพื่อเป็นเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ผู้เข้าร่วมประชุมและสัมมนา สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพเดียวกัน ตลอดจนเป็นการพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้าของบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานและช่วยให้ได้รับรู้ข่าวสารใหม่ ๆ จากที่ประชุมก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมอบรมสัมมนาสามารถนำมาใช้ ในการพัฒนาหรือจัดทำโครงการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งจะทำให้ระบบวิธีการทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัตติยา ทองทา (2543) ศึกษาเรื่อง ความต้องการกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรของ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เห็นว่า กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรแบบเป็นทางการที่บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุดต้องการเข้าร่วม คือ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การฝึกอบรม การประชุม การสัมมนา การบรรยาย อภิปรายทางวิชาการ และชัยพงษ์ กองสมบัติ (2548)

ศึกษาเรื่อง *สมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในจังหวัดหนองคาย* ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการวิธีการและรูปแบบในการพัฒนาด้านการอบรมสัมมนาและการศึกษาดูงาน

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรจัดสัมมนา อบรมทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้แก่บรรณารักษ์ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาห้องสมุด
2. ควรจัดกิจกรรมการให้บริการสารสนเทศ ที่มีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร
3. แต่ละองค์กรควรมีทุนสนับสนุนบรรณารักษ์ในการศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านของทักษะการสื่อสารให้สามารถฟังพูดอ่านเขียนภาษาอังกฤษ รวมถึงทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา
4. ควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพทางห้องสมุด และมีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้ตรงตามสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะในการพัฒนาความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับวิชาชีพทางห้องสมุดของบรรณารักษ์
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะตามสายงานบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและภาครัฐในระดับประเทศ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ให้สอดคล้องและตรงตามสายงานมากขึ้น